

Originalas nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS TEISĖKŪROS IR TEISINIO VERTINIMO SKYRIUS

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos
apsaugos ministerijos

2017-10 - 31 Nr. (1.1.5-141)10-8740
Į 2017-10-19 Nr. 4K-7806

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO

Išnagrinėjome Jūsų pateiktą Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas). Teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad juo siekiama įgyvendinti Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2 ir 45 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15² ir 15³ straipsniais įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatas. Atkreipiame dėmesį į tai, kad rengiant Įstatymą jo aiškinamajame rašte nebuvo numatyta tai, kad jam įgyvendinti reikės parengti Projektą. Be to, pagal Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 straipsnio 5 dalį, kartu su įstatymo projektu teikiami kiti Seimo priimamų teisės aktų projektai dėl galiojančių teisės aktų pakeitimo ar pripažinimo netekusiais galios, kuriuos būtina priimti, priėmus teikiamą projektą. Taigi jei Įstatymui įgyvendinti iš tiesų būtų reikalingas Projektas, jis turėjo būti teikiamas dar kartu su Įstatymo projektu (taip pat žr. pastabas žemiau). Be to, Projektas, kaip Įstatymo nuostatas esą įgyvendinantis teisės aktas, turėtų įsigalioti tuo pat metu, kaip ir Įstatymas (t. y. 2018-01-01), o tai, turint omenyje teisėkūros proceso sąnaudas ir esamą Projekto rengimo stadiją, yra mažai tikėtina;

2. Atsižvelgiant į Projekto aiškinamajame rašte nurodytas jo rengimo priežastis, yra pažymėtina ir tai, kad Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 21 straipsnio 1 dalies nuostatos turi būti aiškinamos sistemiškai – kartu su Įstatyme nurodyto 15² straipsnio 10 dalies nuostatomis, numatančiomis, kad vienkartinis finansinis paskatinimas skiriamas iš planinių Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų. Be to, Įstatyme nurodyto 15² straipsnio 10 dalyje taip pat yra numatyta, kad gautos lėšos privalo būti naudojamos Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo II skyriuje nustatytoms privalomojo sveikatos draudimo paslaugų išlaidoms kompensuoti, o tokias išlaidas iš esmės apima ir šiuo metu galiojančio Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 21 straipsnio 1 dalies nuostatos. Įstatyme jau yra įtvirtinta, kad finansinis skatinimas skiriamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, todėl nėra aiški tokios nuostatos (kaip lėšų skyrimo pagrindo) įtvirtinimo Projekte (21 straipsnio 4 dalies 1 punktas) pridėtinė vertė (taip pat žr. žemiau nurodytas pastabas). Pagal Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punktą, teisėkūroje vadovaujamosi tikslingumo principu, reiškiančiu, kad teisės akto projektas turi būti rengiamas ir teisės aktas priimamas tik tuo atveju, kai siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis. Atsižvelgiant į visa tai, siūlytina atitinkamų Projekto nuostatų atsisakyti;

3. Projekto 1 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad finansiniam skatinimui skiriama suma negali būti didesnė nei 3 procentai Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 1 ir 8 punktuose nurodytoms išlaidoms skiriamos sumos. Visų pirma pažymėtina, kad finansinį skatinimą reglamentuoja Įstatymas, todėl finansiniam skatinimui skiriamų sumų apribojimai, siekiant teisinio nuoseklumo, įtvirtintini būtent Įstatyme. Be to, Projekto aiškinamajame rašte turėtų būti aiškiai pagrįstos būtent minėto dydžio (3 procentai) parinkimo priežastys ir pagrindai. Taip pat Projekto 1 straipsnio 2 dalyje dėstomos 4 dalies pirmojoje pastraipoje turėtų būti aiškiai nurodyta, ar lėšų skyrimui turi būti bent viena iš tos 4 dalies 1-3 punktuose nurodytų sąlygų, ar jų visuma;

4. Projekto 1 straipsnio 2 dalyje dėstomos 4 dalies 3 punkte kalbama apie tai, kad lėšos finansiniam skatinimui gali būti skiriamos, jei įstaiga pasiekia asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo kokybės ir efektyvumo rodiklių reikšmes, kad finansinio skatinimo tvarką, kokybės ir efektyvumo rodiklius bei siektinas jų reikšmes tvirtina sveikatos apsaugos ministras, įvertinęs Valstybinės ligonių kasos ir Privalomojo sveikatos draudimo tarybos nuomones. Tačiau atkreiptinas dėmesys į tai, kad Įstatyme nurodytame 15² straipsnyje jau yra įtvirtinta, kad sveikatos apsaugos ministras kiekvienais metais tvirtina šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų rodiklių siektinas reikšmes, taikomas šio straipsnio 8 dalyje nurodytoms įstaigų grupėms; kad sveikatos apsaugos ministro nustatytos rodiklių siektinos reikšmės taip pat taikomos ir apskaičiuojant LNSS viešųjų įstaigų vadovaujančiųjų darbuotojų mėnesinės algos kintamosios dalies dydį šio įstatymo 15¹ straipsnio 6 dalyje nurodytu pagrindu; kad LNSS viešoji įstaiga ir LNSS biudžetinė įstaiga, kurių šio straipsnio 2 dalies 7, 10 ir 11 punktuose nurodytų rodiklių reikšmės viršija šio straipsnio 8 dalies 1–4 punktuose nurodytos įstaigų grupės, kuriai priskiriama įstaiga, rodiklių reikšmių vidurkį, sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka kiekvienais metais iki gegužės 1 dienos gauna vienkartinį finansinį paskatinimą už gerus praėjusių kalendorinių metų įstaigos veiklos rezultatus ir t.t. Atsižvelgiant į tai, siūlytina minėto Projekto 1 straipsnio 2 dalyje dėstomos 4 dalies 3 punkto atsisakyti;

5. Projekto 2 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad Projektu Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymą papildančio 21 straipsnio 4 dalies 1 punktą įsigalioja 2019-01-01. Pažymėtina, kad minėtame 21 straipsnio 4 dalies 1 punkte kalbama apie finansinio skatinimo iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų skyrimą, jei toks skatinimas numatytas Sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme, tačiau apie tokį skatinimą jau yra nurodyta (kaip minėta) Įstatyme, kuris įsigalios ne 2019-01-01, o 2018-01-01, todėl siūlytina minėtos Projekto 2 straipsnio 2 dalies atsisakyti (be to, joje duotina nuoroda ne į 2 straipsnio 2 dalį, o į 1 straipsnio 2 dalį, nes ja Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas papildomas 21 straipsnio 4 dalies 1 punktu);

6. Projekto 1 straipsnio 2 dalyje dėstomo 21 straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodyta, kad Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšos gali būti skiriamos finansiniam skatinimui, jei asmens sveikatos priežiūros įstaiga dalyvauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintame tęstiniame projekte, kuriuo siekiama tobulinti privalomojo sveikatos draudimo sistemą (jei nenumatytas įstaigos skatinimas projekto lėšomis). Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs (pvz., 2013-05-16 nutarimas), kad sveikatos priežiūros, kaip ūkinės veiklos srities, specifiką lemia ir tai, kad daugelis sveikatos priežiūros paslaugų yra finansuojama iš viešųjų lėšų, kurios gali būti sukauptos ir įstatymų leideiui pasirinkus privalomąjį sveikatos draudimą; valstybė, turinti pareigą sukurti visuomenės solidarumu pagrįstą sveikatos priežiūros finansavimo viešosiomis lėšomis sistemą, pagal Konstituciją, *inter alia* konstitucinį atsakingo valdymo principą, privalo pasirūpinti ir tuo, kad šios lėšos būtų naudojamos atsakingai ir racionaliai. Šiame kontekste pažymėtina ir tai, kad pagal Įstatymą, kalbant apie finansinį skatinimą, gautos lėšos privalo būti naudojamos ne bet kam, o Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo II skyriuje nustatytoms privalomojo sveikatos draudimo paslaugų išlaidoms kompensuoti. Atsižvelgiant į visa tai, manytina, kad Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų skyrimas minėtame 21 straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytoms reikmėms neatitiktų jų paskirties, projektams įgyvendinti lėšos skiriamos (pvz.) investavimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka, todėl siūlytina minėto 21 straipsnio 4 dalies 2 punkto atsisakyti.

Teisėkūros ir teisinio vertinimo skyriaus
vyriausioji specialistė, laikinai vykdanti
skyriaus vedėjos funkcijas

Aušrinė Storpirstienė